

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
Установа адукацыі
“БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІНФАРМАТЫКІ І
РАДЫЁЭЛЕКТРОНІКІ”

Кафедра гуманітарных дысцыплін

**Вучэбна-метадычны дапаможнік
па курсу “Гісторыя Беларусі”
для студэнтаў усіх спецыяльнасцей БДУІР
завочнай формы навучання**

Пад рэдакцыяй дацэнта В.У. Лютавай

Мінск 2002

УДК 947. 6 (075. 8)
ББК 63. 3 (4 Бел) я 7
В 90

Складальнікі:
прафесары Я.К. Новік, Г.С. Марцуль,
дацэнты І.Л. Качалаў, В.У. Лютава, У.Я. Парфянкоў,
выкладчыкі В.А. Барбашына, Н.І. Куракевіч

Вучэбна-метадычны дапаможнік па курсу “Гісторыя Беларусі” для
В 90 студэнтаў усіх спецыяльнасцей БДУІР завочнай формы навучання /
Склад. Я.К. Новік, Г.С. Марцуль, В.У. Лютава і інш.—Мн.: БДУІР,
2002.—45 с.

ISBN 985-444-408-2

Вучэбна-метадычны дапаможнік падрыхтаваны на аснове Рабочай праграмы па курсу “Гісторыя Беларусі”, распрацаванай кафедрай гуманітарных дысцыплін БДУІР. У ім вызначаны змест і структура лекцый, планы семінарскіх заняткаў, тэматыка і планы кантрольных работ, літаратура для ўсіх форм работы студэнтаў.

Абмеркаваны і адобраны на пасяджэнні кафедры 12 сакавіка 2002 г., пратакол № 7.

УДК 947. 6 (075. 8)
ББК 63. 3 (4 Бел) я 7

ISBN 985-444-408-2

© Калектыў аўтараў, складанне, 2002
© БДУІР, 2002

ЗМЕСТ

Прадмова

I. Лекцыі

II. Практычныя заняткі

III. Кантрольная работа

IV. Пытанні для падрыхтоўкі да экзамену

Бібліятэка БГУМІР

П Р А Д М О В А

Вывучэнне гісторыі Беларусі займае важнае месца ў сістэме гуманітарных дысцыплін у вышэйшых навучальных установах. Яно накіравана на фарміраванне ў студэнтаў разумення заканамернасцей і асаблівасцей гістарычнага працэсу, навуковага светапогляду і перакананняў у адпаведнасці з ідэямі гуманізму, патрыятызму і ўзаемаразумення паміж народамі.

Кафедра гуманітарных дысцыплін Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі імкнецца ўзброіць студэнтаў глыбокімі ведамі гісторыі беларускага народа і на іх аснове сфарміраваць высакародныя патрыятычныя пачуцці, нацыянальную самасвядомасць, навучыць студэнтаў з навуковых, аб'ектыўных пазіцый рабіць аналіз гістарычных фактаў, падзей, з'яў і выхоўваць у іх павагу і любоў да сваёй Айчыны, яе гісторыі.

Вывучэнне айчынай гісторыі вядзецца на аснове распрацаванай кафедрай гуманітарных дысцыплін БДУІР Рабочай праграмы па курсу “Гісторыя Беларусі” (у адпаведнасці з тыпавай праграмай, зацверджанай Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь), у якой вызначаны мэты і задачы курса, змест і структура дысцыпліны, даецца яе вучэбна-метадычная карта.

Курс “Гісторыя Беларусі” разлічаны на 96 гадзін. На **факультэце завочнага навучання** яны размеркаваны наступным чынам:

- лекцыі – 6 гадзін;
- практычныя заняткі – 6 гадзін;
- самастойная работа – 84 гадзін.

У перыяд установачнай сесіі чытаецца лекцыя (2 гадзіны) і праводзяцца практычныя заняткі (2 гадзіны), у экзаменацыйную сесію – адпаведна 4 гадзіны лекцый і 4 гадзіны практычных заняткаў. Самастойная работа складаецца з падрыхтоўкі да практычных заняткаў, працы над

першакрыніцамі, вучэбнай, навуковай і іншай літаратурай, напісання кантрольнай работы.

Лепш падрыхтавацца да экзамену студэнты змогуць пры выкарыстанні вучэбнага дапаможніка, распрацаванага кафедрай гуманітарных дысцыплін БДУІР: Гісторыя Беларусі: Вуч. дапам. У 2 ч. Ч.1. Ад старажытных часоў – па люты 1917 г. / Пад рэд. Я.К. Новіка, Г.С. Марцуля. 2-е выд., перапрац. і дап.– Мн.: 2000; Гісторыя Беларусі: Вуч. дапам. У 2 ч. Ч.2. Люты 1917 г. – 2000 г. / Пад рэд. Я.К. Новіка, Г.С. Марцуля. 2-е выд., перапрац. і дап.–Мн.: 2000.

У выпадку ўзнікнення цяжкасцей пры напісанні кантрольнай работы, падрыхтоўцы да практычных заняткаў ці працы над курсам студэнт можа звярнуцца на кафедру гуманітарных дысцыплін за кансультацыяй у дні завочніка.

Мэта дадзенага вучэбна-метадычнага дапаможніка – садзейнічаць арганізацыі вучэбнай працы студэнтаў завочнай формы навучання, дапамагчы ім выканаць кантрольную работу, падрыхтавацца да практычных заняткаў, вывучыць курс і паспяхова здаць экзамен па гісторыі Беларусі.

Змест лекцый і семінарскіх заняткаў уключае найбольш цікавыя спрэчныя пытанні, якія выклікаюць супрацьлеглыя, іншы раз суб'ектыўныя меркаванні, а таксама розныя падыходы і канцэпцыі. Тэматыка кантрольных работ, пытанні для падрыхтоўкі да экзамену складзены такім чынам, каб ахапіць усю праграму курса, высвятліць найбольш складаныя пытанні, звярнуць на іх увагу студэнтаў. Студэнт-завочнік мае магчымасць глыбока, творча, а галоўнае – аб'ектыўна, з навуковых пазіцый вывучыць гісторыю Беларусі.

I. ЛЕКЦЫІ

У лекцыях даецца навуковае асвятленне асноўных праблем гісторыі Беларусі, якія дапамагаюць студэнтам-завочнікам у самастойнай працы. Лекцыі патрэбна ўважліва слухаць і запісваць. Неабходна, каб запіс уключаў дату лекцыі, тэму, план, літаратуру, якую рэкамендаваў лектар, асноўныя палажэнні, факты, вывады.

Асноўны змест лекцый

Тэмы лекцый	Колькасць гадзін	Назвы пытанняў, якія вывучаюцца на лекцыі
Лекцыя 1 – установачная. Уводзіны. Фарміраванне беларускага этнасу. Асноўныя этапы этнічнай гісторыі Беларусі	2	Уводзіны. Даіндаеўрапейскі перыяд этнічнай гісторыі Беларусі. Індаеўрапейскі перыяд этнічнай гісторыі Беларусі, яго балцкі і славянскі этапы. Этнічныя славянскія супольнасці на тэрыторыі Беларусі
Лекцыя 2 – аглядная. Вялікае княства Літоўскае і роля беларускіх зямель у яго палітычным, сацыяльна-эканамічным і культурным развіцці. Беларусь у складзе Рэчы Паспалітай (другая палова XIII ст. – канец XVIII ст.)	2	Праблемы ўтварэння Вялікага княства Літоўскага. Грамадска-палітычны лад і знешняя палітыка ВКЛ. Асаблівасці развіцця ВКЛ ад Крэўскай да Люблінскай уніі. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай. Крызіс Рэчы Паспалітай і яе падзелы
Лекцыя 3 – аглядная. Савецкі перыяд у гісторыі Беларусі. Развіццё БССР у 20-х – пач. 90-х гг. XX ст.	2	Асаблівасці развіцця БССР у 20–30 гады (НЭП, беларусізацыя, індустрыялізацыя, калектывізацыя, культурная рэвалюцыя). Беларусь у гады Вялікай Айчыннай вайны. Уклад Беларусі ў разгром фашызму. Асноўныя напрамкі сацыяльна-эканамічнага і палітычнага развіцця БССР у 1946–1985 гг. Перабудова ў СССР і набыццё суверэнітэту Рэспублікі Беларусь

II. ПРАКТЫЧНЫЯ ЗАНЯТКІ

У перыяд паміж сесіямі студэнту трэба добра падрыхтавацца да практычных заняткаў. **Практычныя заняткі** па гісторыі Беларусі праводзяцца ў форме **семінараў**. Яны ўяўляюць сабой калектыўнае творчае абмеркаванне студэнтамі пад кіраўніцтвам выкладчыка матэрыяла, які быў вывучаны студэнтамі самастойна. Менавіта на семінарскіх занятках правяраюцца, удакладняюцца і сістэматызуюцца веды студэнтаў, набываецца вопыт выступленняў.

У працэсе падрыхтоўкі да семінара неабходна:

- пазнаёміцца з тэмай заняткаў, планам і спісам рэкамендаванай літаратуры (прыведзены ў дадзеным дапаможніку);
- вывучыць адпаведныя раздзелы вучэбнага дапаможніка і прачытаць рэкамендаваную да заняткаў літаратуру, скласці на яе падставе канспект;
- скласці разгорнуты план выступленняў па кожнаму пытанню плана.

ПЛАНЫ ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ

1-я заняткі. Тэма: Станаўленне і развіццё феадальных адносін на тэрыторыі Беларусі (IX ст. – сяр. XIII ст.).

2 гадзіны

План

1. Раннефеадальныя княствы на тэрыторыі Беларусі, іх сацыяльна-эканамічнае і палітычнае развіццё. Вытокі беларускай нацыянальнай дзяржаўнасці.
2. Беларускія землі ў перыяд феадальнай раздробленасці. Барацьба з татараманголамі і крыжакамі.

Літаратура

Аповесць пра Усяслава Полацкага. Урыўкі з “Аповесці мінулых часоў. 1066” // История Беларуси в документах и материалах / Авт.-сост. И.Н. Кузнецов, В.Г. Малец.–Мн., 2000. С.12–14.

Гісторыя Беларусі: Вуч. дапам.: У 2 ч. Ч.1. Ад старажытных часоў – па люты 1917 г. / Пад рэд. Я.К. Новіка, Г.С. Марцуля.–Мн., 2000. С.54–73. (Далей: *Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000.*)

Гісторыя Беларусі: У 6 т. Т.1. Старажытная Беларусь. Ад першапачатковага засялення да сярэдзіны XIII ст. / Рэд. кал.: М. Касцюк (гал. рэд.) і інш.–Мн., 2000. С.232–313.

Загарульскі Э.М. Заходняя Русь. IX–XII стст.–Мн., 1998. С.180–238.

Тарасаў К. Памяць пра легенды. Постаці беларускай мінуўшчыны.–Мн., 1990.

2-я заняткі. Тэма: Грамадска-палітычнае жыццё Беларусі ў другой палове XIX ст. – 1917 г. Буржуазна-дэмакратычныя рэвалюцыі.

2 гадзіны

План

1. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго значэнне і ўплыў на далейшае сацыяльна-эканамічнае і палітычнае развіццё беларускіх губерняў.
2. Падзеі першай расійскай буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі на Беларусі. Дзейнасць палітычных партый. Значэнне рэвалюцыі.
3. Перамога Лютаўскай буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі 1917 г. Рэвалюцыйныя змены і асаблівасці двоеўладдзя на Беларусі. Вынікі рэвалюцыі.

Літаратура

Мужыцкая праўда. (Урыўкі). 1863 г.; Телеграмма минского губернатора в департамент полиции о расстреле демонстрации в г. Минске. 1905 г. // *История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.201–209, 232–233.*

Кастусь Каліноўскі. За нашу вольнасць: Творы, дакументы.–Мн., 1999.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.334–363, 378–384.

Дыскусійны матэрыял: Казберук У. Загадка Каліноўскага; Біч М. “...і думаў аб самастойнасці Літвы” // *Беларуская мінуўшчына. 1997. № 5.*

Ігнаценка І. Лютаўская рэвалюцыя 1917 г. у Расіі: мэты і здзяйсненні // Беларускі гістарычны часопіс. 1997. № 2.

Мартюхова М.Н. На переломе революции: общественно-политические движения в Белоруссии в связи с учреждением Государственной Думы в России.—Мн., 1986.

3-я заняткі. Тэма: Нацыянальна-дзяржаўнае будаўніцтва на Беларусі ў 1918–1920 гг.

2 гадзіны

План

1. Перадумовы стварэння беларускай нацыянальнай дзяржаўнасці. Абвяшчэнне БНР. Сутнасць і лёс новай дзяржавы.
2. Утварэнне БССР і фарміраванне беларускай савецкай дзяржаўнасці. Літоўска-Беларуская ССР і аднаўленне БССР.
3. Гістарычнае значэнне барацьбы за нацыянальную дзяржаўнасць Беларусі ў 1918–1920 гг.

Літаратура

1-я Уставная Грамота к народам Белоруссии. 1918; 2-я Устаўная грамата да народаў Беларусі. 1918; 3-я Устаўная грамата да народаў Беларусі. 1918 // *История Беларуси в документах и материалах.*—Мн., 2000. С.301–303.

Манифест Временного Рабоче-Крестьянского Советского правительства Белоруссии. 1 января 1919 г. // *По воле народа. Из истории образования БССР и создания КПБ: Документы и материалы.*—Мн., 1988. С.105–108.

Гісторыя Беларусі: Вуч. дапам.: У 2 ч. Ч 2. Люты 1917 г.—2000 г. / Пад рэд. Я.К. Новіка, Г.С. Марцуля.—Мн., 2000. С.38–106. (*Далей: Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.*—Мн., 2000).

Круталевич В.А. История Беларуси: становление национальной государственности.—Мн., 1999.

Круталевич В.А. На путях национального самоопределения: БНР–БССР–РБ.—Мн., 1995.

III. КАНТРОЛЬНАЯ РАБОТА

Важнай часткай самастойнай працы студэнта-завочніка над курсам гісторыі Беларусі з'яўляецца выкананне пісьмовай **кантрольнай работы**. Яна з'яўляецца своеасаблівай справаздачай студэнта і паказвае ўзровень яго ведаў і навыкаў.

Пры напісанні кантрольнай работы студэнты павінны выконваць наступныя патрабаванні:

- аб'ём кантрольнай работы – 20–24 старонкі вучнёўскага сшытку з адведзенымі палямі;
- у пачатку работы ўказваюцца нумар і назва тэмы, прыводзіцца план, у канцы – спіс літаратуры, якая вывучалася і выкарыстоўвалася ў працэсе напісання работы (першакрыніцы, вучэбныя дапаможнікі, манаграфіі, артыкулы); дата выканання работы і подпіс;
- у адпаведнасці з планам работы матэрыял трэба выкладаць паслядоўна, аргументавана, з выкарыстаннем фактаў і прыкладаў;
- пасля выкладання кожнага пытання і ў канцы кантрольнай работы павінны быць зроблены вывады.

Кантрольная работа ацэньваецца па сістэме “залічана”, “не залічана”. Калі кантрольная работа не залічана, студэнт абавязаны ўлічыць заўвагі выкладчыка і напісаць новую работу. Студэнты, якія не прадставілі работу ці работа якіх не залічана, не дапускаюцца да экзамену. Пры ўзнікненні цяжкасцей пры напісанні работы ці калі не зразумела, як выправіць незалічаную работу, можна прыйсці на кафедру ў дзень завочніка для кансультацыі. Трэба не спазняцца з работай, выканаць яе ў пачатку сесіі, каб пры неабходнасці мець час перапрацаваць яе.

ТЭМЫ КАНТРОЛЬНЫХ РАБОТ

ТЭМА 1. ФАРМІРАВАННЕ БЕЛАРУСКАГА ЭТНАСУ

План

1. Засяленне беларускіх зямель. Фарміраванне этнічных супольнасцей.
2. Асноўныя перыяды этнічнай гісторыі Беларусі.
3. Усходнія славяне – асноўнае насельніцтва Беларусі.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.17–37.

Ермаловіч М.І. Старажытная Беларусь: полацкі і новагародскі перыяды. 2-е выд.–Мн., 2001. С.10–46.

Загарульскі Э.М. Заходняя Русь. IX–XIII стст.–Мн., 1998. С.5–37.

Нарысы гісторыі Беларусі.: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 1994. С.9–91.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 2. СТАРАЖЫТНАРУСКАЯ ДЗЯРЖАВА (КІЕЎСКАЯ РУСЬ) – АГУЛЬНАЯ ФЕАДАЛЬНАЯ ДЗЯРЖАВА ЁСХОДНІХ СЛАВЯН

План

1. Прычыны і працэс утварэння Кіеўскай Русі.
2. Становішча беларускіх зямель у складзе Старажытнаруускай дзяржавы.
3. Раннефеадальныя княствы на тэрыторыі Беларусі – Полацкае, Тураўскае і інш.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.44–57.

Ермаловіч М.І. Старажытная Беларусь: полацкі і новагародскі перыяды. 2-е выд.–Мн., 2001. С.54–84.

Загарульскі Э.М. Заходняя Русь. IX–XIII стст.–Мн., 1998. С.37–119.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 3. КУЛЬТУРА БЕЛАРУСКІХ ЗЯМЕЛЬ У ІХ ст. – ПЕРШАЙ ПАЛОВЕ XIII ст.

План

1. Увядзенне хрысціянства на беларускіх землях.
2. Культура. Вядомыя дзеячы асветы Е.Полацкая, К. Тураўскі, К. Смаляціч.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.60–71.

Арлоў У.А. Еўфрасіння Полацкая.–Мн., 1992.

Загарульскі Э.М. Заходняя Русь. IX–XIII стст.–Мн., 1998. С.180–218.

Тарасаў К.І. Памяць пра легенды: Постаці беларускай мінуўшчыны.–Мн., 1994. С.9–40.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 4. ПРЫЧЫНЫ І ПРАЦЭС УТВАРЭННЯ ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА: РОЗНЫЯ ТЭАРЭТЫЧНЫЯ ПАДЫХОДЫ

План

1. Традыцыйная (літоўская) канцэпцыя ўтварэння Вялікага княства Літоўскага ў дарэвалюцыйнай расійскай і савецкай гістарыяграфіі.
2. Новая (беларуская) канцэпцыя ўтварэння Вялікага княства Літоўскага ў кнізе М.І. Ермаловіча “Па слядах аднаго міфа”.
3. Цэнтрысцкая канцэпцыя ўтварэння Вялікага княства Літоўскага ў працах беларускіх гісторыкаў.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.75–101.

Ермаловіч М.І. Па слядах аднаго міфа.–Мн., 1989. С.21–35, 57–85.

Насевіч В.Л. Пачаткі Вялікага княства Літоўскага: Падзеі і асобы.–Мн., 1993. С.27–66.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 5. КРЭЎСКАЯ УНІЯ. ГРАМАДЗЯНСКАЯ ВАЙНА 1386–1392 гг.

У Вялікім княстве Літоўскім

План

1. Крэўская унія 1385 г. – інкарпарацыя Вялікага княства Літоўскага ў Польскую Карону на “ўсе часы”.
2. Грамадзянская вайна 1386–1392 гг. у Вялікім княстве Літоўскім. Гарадзельская унія 1413 г.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.102–110.

Насевіч В.Л. Пачаткі Вялікага княства Літоўскага: Падзеі і асобы.–Мн., 1993. С.108–141.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.74–82.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

Юхо Я.А. Кароткі нарыс гісторыі дзяржавы і права Беларусі.–Мн., 1992. С.79–93.

ТЭМА 6. ЗНЕСНЯЯ ПАЛІТЫКА ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА

План

1. Перамога войск Вялікага княства Літоўскага на чале з Альгердам над татара-манголамі на рацэ Сінія Воды. Бітва на рацэ Ворскла.
2. Гістарычнае значэнне разгрома крыжакоў пад Грунвальдам.
3. Войны паміж Вялікім княствам Літоўскім і Рускай дзяржавай у канцы XV ст. – першай палове XVI ст.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.115–122.

Насевіч В.Л. Пачаткі Вялікага княства Літоўскага: Падзеі і асобы.–Мн., 1993. С.89–107.

Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 1994. С.116–132.

Сагановіч Г.М. Войска Вялікага княства Літоўскага ў XVI–XVIII стст.–Мн., 1994.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.83–102.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 7. АСАБЛІВАСЦІ ДЗЯРЖАЎНАГА ЛАДУ ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА. ТРЫ СТАТУТЫ ВКЛ

План

1. Адрозненне дзяржаўнага ладу ВКЛ ад дзяржаўнага ладу Вялікага княства Маскоўскага.
2. Рада паноў і Вальны сейм (сойм), іх склад і функцыі. Органы мясцовага кіравання.
3. Судзібнік Казіміра 1468 г. і Статуты Вялікага княства Літоўскага 1529, 1566 і 1588 гадоў – зборнікі законаў феадальнага права.

Літаратура

Статут Вялікага княства Літоўскага 1588 г.: Тэксты. Даведнік. Каментарыі.–Мн., 1989.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.122–128.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.107–116.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

Юхо Я.А. Кароткі нарыс гісторыі дзяржавы і права Беларусі.–Мн., 1992. С.94–114, 161–174.

ТЭМА 8. АГРАРНАЯ РЭФОРМА СІГІЗМУНДА ІІ АЎГУСТА Ё ВЯЛІКІМ КНЯСТВЕ ЛІТОЎСКІМ (1557 г.). СТАНАЎЛЕННЕ ФАЛЬВАРАЧНА-ПАНШЧЫННАЙ ГАСПАДАРКІ І МАСАВАЕ ЗАПРЫГОНЬВАННЕ СЯЛЯН

План

1. Аграрная рэформа 1557 г. у Вялікім княстве Літоўскім (“валочная памера”), яе прычыны і сутнасць.
2. Станаўленне фальварачна-паншчыннай гаспадаркі. Завяршэнне працэсу запрыгоньвання сялян.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.128–137.

Спиридонов М.Ф. Закрепощение крестьянства Беларуси (XV–XVI вв.).– Мн., 1993.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.116–124.

Эканамічная гісторыя Беларусі: Вуч. дапам. 3-е выд., дап. і перапрац. / Пад рэд. В.І. Галубовіча.–Мн., 1999. С.96–102.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 9. ФАРМІРАВАННЕ БЕЛАРУСКАЙ НАРОДНАСЦІ

План

1. Палітычныя, эканамічныя, сацыяльныя і канфесійныя фактары ўтварэння беларускай народнасці.
2. Гістарычны працэс фарміравання беларускай народнасці. Асноўныя прыкметы народнасці.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.137–142.

Ковкель И.И., Ярмусик Э.С. История Беларуси: с древнейших времён до нашего времени.–Мн., 2001. С.36–44.

Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 1994. С.192–200.

Пилипенко М.Ф. Возникновение Белоруссии: новая концепция.–Мн., 1991. С.83–112.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 10. ЛЮБЛІНСКАЯ УНІЯ. УТВАРЭННЕ РЭЧЫ ПАСПАЛІТАЙ

План

1. Чаму кіраўніцтва ВКЛ згадзілася на страту суверэнітэту сваёй дзяржавы, пераўтварэнне яе ў польскую правінцыю? Перадумовы уніі.
2. Чые інтарэсы абараняў акт Люблінскай уніі? Раствлумачце сваю пазіцыю.

Літаратура

Постановление Люблинского сейма об унии Великого княжества Литовского с Коронай Польской – о государственном устройстве Речи Посполитой // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.60–70.

1569 г. июля 1. – Из постановления Люблинского сейма об унии Великого княжества Литовского с Коронай Польской // Уния в документах: Сб. документов и материалов / Сост. В.А. Теплова, З.И. Зуева.–Мн., 1997. С.81–88.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.169–177.

Чаропка В. Люблінская унія // Беларуская мінуўшчына. 1995. № 2. С.31–34.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.102–107.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 11. СУТНАСЦЬ ДЗЯРЖАЎНА-ПРАВОВОГА СТАНОВІШЧА ВКЛ У СКЛАДЗЕ РЭЧЫ ПАСПАЛІТАЙ

План

1. Прааналізуйце палітычны лад Рэчы Паспалітай.
2. Вызначце месца ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай.
3. Пад уплывам якіх фактараў адбылася Берасцейская царкоўная унія на Беларусі? Яе вынікі.

Літаратура

Протест сенаторов, городских и земских должностных лиц и шляхты против присоединения к Польше части территории Брестского воеводства // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.87–88.

Брестская церковная уния. Предыстория, причины и следствия // Уния в документах: Сб. документов и материалов / Сост. В.А. Теплова, З.И. Зуева.–Мн., 1997. С.26–60.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.177–199.

Іванова Л. Рэфармацыйны рух на Беларусі (др. палова XVI ст. – перш. палова XVII ст.) // Беларускі гістарычны часопіс. 1997. № 2. С.54–72.

Лойка Л. Рэспубліка і яе эпоха // Беларуская мінуўшчына. 1995. № 6. С.4–6.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.137–140, 175–184.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

Юхо Я.Л. Кароткі нарыс гісторыі дзяржавы і права Беларусі.–Мн., 1992. С.209–235.

ТЭМА 12. АСНОЎНЫЯ ВЫНІКІ РЭФОРМЫ ЖЫГІМОНТА П АЎГУСТА 1557 ГОДА І ЯЕ ЎПЛЫЎ НА ДАЛЕЙШАЕ САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАЕ РАЗВІЦЦЁ РЭЧЫ ПАСПАЛІТАЙ У ДРУГОЙ ПАЛОВЕ XVI ст. –XVIII ст.

План

1. Якія змены адбыліся ў сацыяльнай структуры насельніцтва XVI–XVIII стст. у параўнанні з папярэднім перыядам? Дакажыце сваё меркаванне.
2. У чым вы бачыце асаблівасці эканамічнага развіцця беларускіх зямель у XVI–XVIII стст.?

Літаратура

Конституция Речи Посполитой // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.103–108.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.215–224.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.166–175.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.89–112.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 13. ВЫТОКІ І ВЫНІКІ ПАЛІТЫЧНАГА КРЫЗІСУ Ё РЭЧЫ ПАСПАЛІТАЙ У XVIII ст.

План

1. Ахарактарызуйце асноўныя тэндэнцыі ўнутранага развіцця дзяржавы і знешнепалітычнай сітуацыі ў другой палове XVI ст. – XVIII ст. Якім чынам яны прывялі да крызісу Рэчы Паспалітай?
2. Чаму Рэч Паспалітая не змагла абараніць свой суверэнітэт у канцы XVIII ст.?
3. Як адбыліся падзелы Рэчы Паспалітай?

Літаратура

Баркулабаўская хроніка; Дэмаграфічны спад на Беларусі й Ліцьве ў сярэдзіне XVII стагоддзя; Андрусовский договор о перемирии; Конвенция между Австрией и Россией о первом разделе Речи Посполитой; Манифест о втором разделе Речи Посполитой; Конвенция между Россией, Пруссией и Австрией о третьем разделе Речи Посполитой // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.75–78, 95–98, 110–116.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.200–232.

Емяльянчык У. Паланез для касінераў: 3 падзей паўстання 1794 г. пад кіраўніцтвам Т. Касцюшкі на Беларусі.–Мн., 1994.

Сагановіч Г. Невядомая вайна (1654–1667) // Спадчына. 1994. № 1. С.117–142.

Ткачоў М. Вайна Расіі з Рэччу Паспалітай. 1654–1667 гг. // Беларускі гістарычны часопіс. 1993. № 1. С.83–90; № 2. С.56–64.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.141–157.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

**ТЭМА 14. АСАБЛІВАСЦІ АДРАДЖЭННЯ НА БЕЛАРУСІ. КУЛЬТУРА
XVI–XVIII стст.**

План

1. Асноўныя рысы беларускага Адраджэння.
2. Развіццё беларускай культуры:
 - а) асвета і адукацыя;
 - б) літаратура, тэатр і музыка;
 - в) архітэктура, выяўленчае мастацтва.

Літаратура

Стихотворение Яна Казимира Пашкевича, славящее “русский”, т.е. белорусский, язык // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.82.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.233–256.

Гісторыя культуры Беларусі.–Мн., 1997. С.106–126.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.184–190.

Шчакаціхін М. Нарысы з гісторыі беларускага мастацтва.–Мн., 1993. С.139–215.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

Содержание понятия “эпоха Просвещения” в Белоруссии // Философская и общественно-политическая мысль Белоруссии и Литвы.–Мн., 1987. С.257–283.

**ТЭМА 15. ЗМЭНЫ Ё ДЗЯРЖАЎНА-ПАЛІТЫЧНЫМ ЛАДЗЕ БЕЛАРУСІ
ПАСЛЯ ЁВАХОДЖАННЯ ЯЕ Ё СКЛАД РАСІЙСКОЙ ІМПЕРЫІ
КАНЕЦ XVIII ст. – 50-я гг. XIX ст.)**

План

1. Вызначце асаблівасці палітыкі расійскага ўрада ў галіне адміністрацыйнага кіравання, судаводства і заканадаўства ў Беларусі на працягу вызначанага перыяду.
2. Прааналізуйце канфесійную палітыку расійскага ўрада ў Беларусі. Чым яна была выклікана?
3. Ахарактарызуйце палітычнае становішча Беларусі напярэдадні і падчас Айчыннай вайны 1812 г. Якія наступствы мела гэтая вайна для насельніцтва Беларусі?

Літаратура

Записка могилёвского предводителя дворянства о реквизициях наполеоновской армии и крестьянском движении в губернии. 1812 г.; Положение секретного комитета о мероприятиях по ликвидации униатской церкви. (Извлечение). 1839 г.; Указ царя о введении в Белоруссии русского законодательства. (Извлечение). 1840 г. // История Беларуси в документах и материалах.– Мн., 2000. С.146–147, 161–162, 171–172.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.263–280.

Гісторыя Беларусі: з 1795 г. да вясны 1917 г.: Вуч. дапам. / І.І. Коўкель, І.П. Крэнь, Л.У. Бярэйшык і інш.–Мн., 2001. С.53–58, 63–84.

Доўнар-Запольскі М.В. Гісторыя Беларусі.–Мн., 1994. С.246–252, 267–273.

Канфесіі на Беларусі (канец XVIII–XX ст.) / Навук. рэд. У.І. Навіцкі.–Мн., 1998. С.5–55.

Корнейчик Е.И. Белорусский народ в Отечественной войне 1812 г.–Мн., 1962.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.191–197, 205–208, 224–227.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

Юхо Я.А. Кароткі нарыс гісторыі дзяржавы і права Беларусі.–Мн., 1992. С.235–248.

ТЭМА 16. ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫ РУХ НА БЕЛАРУСІ Ў ПЕРШАЙ ПАЛОВЕ XIX ст.

План

1. Асаблівасці нацыянальна-вызваленчага руху на беларускіх землях. Дзейнасць філаматаў і філарэтаў.
2. Дзекабрысты і Беларусь.
3. Уплыў польскага паўстання 1830–1831 гг., еўрапейскіх рэвалюцый 1848–1849 гг. на грамадска-палітычны рух і іх уздзеянне на ўрадавую палітыку ў Беларусі.

Літаратура

Сведения о студенческом и ученическом движении в Белоруссии и Литве (Извлечение). 1824 г. // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.149.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.263–280.

Гісторыя Беларусі: з 1795 г. да вясны 1917 г.: Вуч. дапам. / І.І. Коўкель, І.П. Крэнь, Л.У. Бярэйшык і інш.–Мн., 2001. С.109–124.

Доўнар-Запольскі М.В. Гісторыя Беларусі.–Мн., 1994. С.256–273.

Мохнач Н.Н. Идейная борьба в Белоруссии в 30–40-е годы XIX в.–Мн., 1971.

Філаматы і філарэты: Зб.–Мн., 1998.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.197–208.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 17. САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАЕ РАЗВІЦЦЁ БЕЛАРУСІ Ў КАНЦЫ XVIII ст. – 50-я гг. XIX ст. КРЫЗІС ПРЫГОННАГА ЛАДУ

План

1. Чым вызначаліся асаблівасці развіцця дваранскай зямельнай уласнасці і сялянскай гаспадаркі ў Беларусі з канца XVIII ст. і да сярэдзіны XIX ст.?
2. Прааналізуйце спробы рэфармавання сельскай гаспадаркі Беларусі ў 30–50-я гг. XIX ст.
3. Ахарактарызуйце эканамічнае і сацыяльнае становішча гарадоў Беларусі ў першай палове XIX ст.

Літаратура

Сведения о городах Белоруссии. 1825 г.; Положение о люстрации казённых имений в Белоруссии. (Извлечение). 1839; Отчёт могилёвского губернатора о состоянии помещичьих хозяйств губернии – низком уровне земледелия, крепостных отношениях, необходимости увеличения числа ветеринаров. (Извлечение). 1858 г. // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.150–153, 166–170, 178–179.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.280–285.

Гісторыя Беларусі: з 1795 г. да вясны 1917 г.: Вуч. дапам. / І.І. Коўкель, І.П. Крэнь, Л.У. Бярэйшык і інш.–Мн., 2001. С.59–62, 84–108.

Доўнар-Запольскі М.В. Гісторыя Беларусі.–Мн., 1994. С.267–273, 299–335.

Козловский П.Г. Землевладение и землепользование в Белоруссии в конце XVIII – первой половине XIX в.–Мн., 1982.

Лютый А.М. Социально-экономическое развитие городов Белоруссии в конце XVIII – первой половине XIX века.–Мн., 1987.

Чепко В.В. Классовая борьба в белорусской деревне в первой половине XIX в.–Мн., 1972.

Чепко В.В. Сельское хозяйство в Белоруссии в первой половине XIX в.–Мн., 1966.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.215–224.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.131–150.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 18. КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ КАНЦА XVIII ст. – ПЕРШАЙ ПАЛОВЫ XIX ст.

План

1. Вызначце асаблівасці культурнага развіцця Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.
2. Ахарактарызуйце развіццё адукацыі, навукі і літаратуры Беларусі ў вызначаны перыяд.
3. Прааналізуйце асноўныя тэндэнцыі ў развіцці музычна-тэатральнай культуры, выяўленчага мастацтва і архітэктуры Беларусі ў гэты час.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.285–304.

Асвета і педагагічная думка ў Беларусі: Са старажытных часоў да 1917 года.–Мн., 1985.

Гісторыя Беларусі: з 1795 г. да вясны 1917 г.: Вуч. дапам. / І.І. Коўкель, І.П. Крэнь, Л.У. Бярэйшык і інш.–Мн., 2001. С.59–62, 124–146.

Гісторыя беларускага мастацтва. Канец XVIII ст. – пачатак XX ст.: У 6 т.–Мн., 1989. Т.3.

Доўнар-Запольскі М.В. Гісторыя Беларусі.–Мн., 1994. С.341–365.

Лойка А.А. Гісторыя беларускай літаратуры: Дакастрычніцкі перыяд.–Мн., 1989.

Музыкальный театр Белоруссии: Дооктябрьский период.–Мн., 1990.

Чантурия В.А. История архитектуры Белоруссии: Дооктябрьский период: В 2 т.–Мн., 1985. Т.1.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.227–236.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 19. АСАБЛІВАСЦІ ПРАВЯДЗЕННЯ АГРАРНАЙ РЭФОРМЫ НА БЕЛАРУСІ Ў 60–70 гг. XIX ст.

План

1. Адмена прыгоннага права і сутнасць аграрнай рэформы ў Расіі.
2. Адрозненні ў правядзенні рэформы ва ўсходніх і заходніх губернях Беларусі.
3. Уплыў паўстання 1863–1864 гг. на правядзенне рэформы.

Літаратура

Манифест 19 февраля 1861 года; Указ царя сенату об отмене временно обязанных отношений и уменьшении размера выкупных платежей в Виленской, Гродненской, Ковенской, Минской и четырёх уездах Витебской губ. 1863 г. // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.187–193, 196–198.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.305–314.

Гісторыя Беларусі з 1795 г. да вясны 1917 г.: Вуч. дапам.–Мн., 2001. С.147–157.

Панютіч В.П. Социально-экономическое развитие белорусской деревни в 1861–1900 гг.–Мн., 1990.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.151–167.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 20. ЗНАЧЭННЕ СТАЛЫПІНСКІХ РЭФОРМ ДЛЯ РАЗВІЦЦА БЕЛАРУСКІХ ГУБЕРНЯЎ

План

1. Сутнасць сталыпінскай аграрнай рэформы і яе вынікі на Беларусі.
2. Земская рэформа ў Віленскай, Мінскай і Магілёўскай губернях, яе значэнне.

Літаратура

Именной указ Николая II о Положении, о губернских и уездных земских учреждениях – распространении действия Положения на губернии Витеб-

скую, Минскую и Могилёвскую. (Извлечение). 1911 г. // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.243–244.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.327–334.

Гісторыя Беларусі з 1795 г. да вясны 1917 г.: Вуч. дапам.–Мн., 2001. С.295–309.

Сталыпінская аграрная рэформа і яе ажыццяўленне на Беларусі // 3 гісторыі эканамічных рэформаў на Беларусі: Метад. зб.–Мн., 1994. Вып. 1.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.196–205.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 21. САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАЕ РАЗВІЦЦЁ БЕЛАРУСКІХ ГУБЕРНЯЎ У ПАРЭФОРМЕННЫ ПЕРЫЯД І НА РУБЯЖЫ ХІХ–ХХ стст.

План

1. Пакажыце вынікі буржуазных рэформ 60–70-х гг ХІХ ст., іх уплыў на эканамічнае жыццё Беларусі.
2. Праяўленні імперыялістычнай стадыі капіталізму ў эканоміцы беларускіх губерняў.
3. Асноўныя галіны прамысловай вытворчасці і спецыялізацыя сельскай гаспадаркі. Гандаль і транспарт.

Літаратура.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.319–327.

Гісторыя Беларусі з 1795 г. да вясны 1917 г.: Вуч. дапам.–Мн., 2001. С.198–202, 250–258.

История рабочего класса Белорусской ССР: В 4 т.–Мн., 1984. Т.1.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.168–196.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 22. СЯЛЯНСКІ І РАБОЧЫ РУХ НА БЕЛАРУСІ Ў 60–90 ГГ. XIX ст.

План

1. Ахарактарызуе сялянскі рух, яго прычыны, узровень і асаблівасці.
2. Народніцтва. Дзейнасць народніцкіх арганізацый на тэрыторыі Беларусі.
3. Рабочы рух. Першыя марксісцкія гурткі на Беларусі. Стварэнне першых сацыял-дэмакратычных арганізацый.

Літаратура

Сообщение газеты “Народная воля” о преследовании распространителей народнической литературы – разгроме народовольческого кружка в Минске. (Извлечение). 1880 г.; Донесение старшего фабричного инспектора Могилёвской губернии о забастовках рабочих и кризисном состоянии промышленности губернии. (Извлечение). 1899 г. // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.216, 219.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.341–345.

Гісторыя Беларусі з 1795 г. да вясны 1917 г.: Вуч. дапам.–Мн., 2001. С.188–190, 202–231.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 23. ФАРМІРАВАННЕ АСНОЎНЫХ АГУЛЬНАРАСІЙСКІХ ПАЛІТЫЧНЫХ ПАРТЫЙ У КАНЦЫ 90-х ГАДОЎ XIX ст. – ПАЧАТКУ XX ст.

План

1. Пакажыце працэс утварэння сацыялістычных партый, іх праграмныя патрабаванні (РСДРП, эсэры, Бунд).
2. Ліберальна-дэмакратычныя, буржуазныя партыі (кадэты і інш.) і партыі кансерватыўна-манархічныя (“Саюз рускага народа”).

Літаратура

Программа Партии Социалистов-Революционеров; Программа Конституционно-Демократической партии // Октябрь 1917 и судьбы политической

оппозиции: В 3 ч. Ч.1. Политические партии России.–Гомель, 1993. С.83–90, 104–120.

Программа РСДРП // КПСС в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК: В 14 т.–М., 1983. Т.1. С.59–65.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.345–348.

Брыгадзін П. З гісторыі партыі сацыялістаў-рэвалюцыянераў (эсэраў) // Беларускі гістарычны часопіс. 1994. № 3.

З гісторыі палітычных партый: Вуч. дапам. для студэнтаў.–Мн., 1993.

Октябрь 1917 и судьбы политической оппозиции: В 3 ч. Ч.1. Политические партии России.–Гомель, 1993; Ч. 2. У истоков политического противостояния.–Гомель, 1993.

Сіманюкоў С. Утварэнне РСДРП // Беларускі гістарычны часопіс. 1997. № 3.

Сташкевіч М. Перадумовы і працэс стварэння палітычных партый на Беларусі (канец XIX ст. – люты 1917 г.) // Беларускі гістарычны часопіс. 1999. № 3–4.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 24. БЕЛАРУСКІ НАЦЫЯНАЛЬНЫ РУХ У ПАЧАТКУ ХХ ст.

План

1. Пачатак новага перыяду беларускага нацыянальнага руху. Першыя беларускія арганізацыі.
2. Утварэнне Беларускай Сацыялістычнай Грамады, яе асноўныя праграмныя патрабаванні.

Літаратура

Программа Белорусской Социалистической Громады // Октябрь 1917 и судьбы политической оппозиции: В 3 ч. Ч. II. У истоков политического противостояния.–Гомель, 1993. С.14–16.

Луцкевіч А. За дваццаць пяць гадоў (1903–1928): Успаміны аб працы першых палітычных арганізацый.–Мн., 1991.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.348–349, 355–362.

З гісторыі палітычных партый: Вуч. дапам. для студэнтаў.–Мн., 1993.

Сташкевіч М. Перадумовы і працэс стварэння палітычных партый на Беларусі (канец XIX ст. – люты 1917 г.) // Беларускі гістарычны часопіс. 1999. № 3–4.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 25. ФАРМІРАВАННЕ БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫІ. КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ ДРУГОЙ ПАЛОВЫ XIX ст. – ПАЧАТКУ XX ст.

План

1. Асноўныя прыкметы беларускай нацыі, працэс іх станаўлення. Роля ў гэтым навуковага беларусазнаўства, літаратуры, выдавецкай дзейнасці.
2. Мастацтва і тэатр.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.1.–Мн., 2000. С.385–410.

Гісторыя Беларусі з 1795 г. да вясны 1917 г.: Вуч. дапам.–Мн., 2001. С.231–250.

Гісторыя беларускага мастацтва: У 6 т.–Мн., 1983. Т.3.

Гісторыя беларускага тэатра: У 3 т.–Мн., 1983.Т.1.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 26. БЕЛАРУСЬ ПАСЛЯ ЛЮТАЎСКАЙ (1917 г.) БУРЖУАЗНА- ДЭМАКРАТЫЧНАЙ РЭВАЛЮЦЫІ

План

1. Альтэрнатывы грамадска-палітычнага развіцця Расіі пасля Лютаўскай рэвалюцыі.
2. Дзейнасць асноўных палітычных партый на тэрыторыі Беларусі ў лютым – верасні 1917 г.
3. Беларускі нацыянальны рух.

Літаратура

Стенограмма съезда делегатов белорусских партийных и общественных организаций. (Извлечение). 1917 г.; Статут Центральной Рады Беларускай Арганізацыі. 1917 г. // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.266–275, 280–281.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.7–18.

Гісторыя Беларускай ССР: У 5 т. –Мн., 1973. Т.3. С.13–87.

Октябрь 1917 и судьбы политической оппозиции: В 3 ч. / Под ред. Э.М. Энтина.–Гомель, 1993. С.7–65, 91–193.

Сташкевич Н.С. Приговор революции: крупнейшие акты советского движения в Белоруссии (1917–1925).–Мн., 1985. С.127–136.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 27. КАСТРЫЧНІЦКАЯ (1917 г.) РЭВАЛЮЦЫЯ НА БЕЛАРУСІ

План

1. Узброенае паўстанне ў Петраградзе. Перамога рэвалюцыі ў Беларусі і на Заходнім фронце.
2. Першыя рэвалюцыйныя пераўтварэнні ў Беларусі.

Літаратура

Приказ № 1 Исполнительного комитета Минского Совета рабочих и солдатских депутатов. 1917 г. // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.289.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.18–29.

Гісторыя Беларускай ССР: У 5 т.–Мн., 1973. Т.3. С.13–87.

Октябрь 1917 и судьбы политической оппозиции: В 3 ч. / Под ред. Э.М. Энтина.–Гомель, 1993. С.7–65, 91–193.

Сташкевич Н.С. Приговор революции: крушение антисоветского движения в Белоруссии (1917–1925).–Мн., 1985. С.127–136.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 28. РАЗМЕЖАВАННЕ ПАЛІТЫЧНЫХ СІЛ НА БЕЛАРУСІ ПАСЛЯ КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВАЛЮЦЫІ 1917 г.

План

1. Адносіны да Кастрычніцкай рэвалюцыі беларускіх нацыянальных партый і арганізацый.
2. I Усебеларускі з'езд (снежань 1917 г.) і яго значэнне.
3. Мяцеж польскага корпуса генерала Ю. Доўбар-Мусніцкага.

Літаратура

Прадакол Усебеларускага з'езда (Вытрымка). 1917 г.; Постановление Совета I Всебелорусского с'езда. 1917 г. // История Беларуси в документах и материалах.—Мн., 2000. С.299, 300.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.—Мн., 2000. С.29–45.

Гісторыя Беларускай ССР: У 5 т.—Мн., 1973. Т.3. С.13–87.

Октябрь 1917 и судьбы политической оппозиции: В 3 ч. / Под ред. Э.М. Энтина.—Гомель, 1993. С.7–65, 91–193.

Сташкевич Н.С. Приговор революции: крушение антисоветского движения в Белоруссии (1917–1925).—Мн., 1985. С.127–136.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.—Мн., 1991–2001.

ТЭМА 29. ЭКАНАМІЧНАЕ РАЗВІЦЦЁ БЕЛАРУСІ Ў 20-я ГАДЫ ХХ ст.

План

1. Пакажыце асаблівасці аднаўлення і развіцця гаспадаркі рэспублікі пасля грамадзянскай вайны.
2. Раскрыце сутнасць і вынікі новай эканамічнай палітыкі.

Літаратура

Резолюция V Речицкого уездного съезда Советов об одобрении перехода от продразвёрстки к продналогу и мероприятиях в области кооперации. 1921 г. // История Беларуси в документах и материалах.—Мн., 2000. С.398–399.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.—Мн., 2000. С.108–117.

Ковкель И.И., Ярмусик Э.С. История Беларуси с древнейших времён до нашего времени.–Мн., 2001. С.392–414.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.339–346.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.232–237.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т.–Мн., 1999. Т.5. С.330–331.

ТЭМА 30. САЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫЯ Ў 20–30-я ГАДЫ ХХ ст. НА БЕЛАРУСІ

План

1. Ахарактарызуйце асноўныя этапы, шляхі і метады ў ажыццяўленні палітыкі індустрыялізацыі.
2. Прааналізуйце развіццё прамысловасці ў другой і трэцяй пяцігодках.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.117–128.

Гісторыя Беларускай ССР: У 5 т.–Мн., 1973. Т.3. С.353–365, 382–407, 509–545.

Страницы истории Компартии Белоруссии: суждения, аргументы, факты.–Мн., 1990. С.101–122.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.256–273.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т.–Мн., 1996. Т.3. С.486–488.

ТЭМА 31. КАЛЕКТЫВІЗАЦЫЯ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ БССР У 20–30-я ГАДЫ ХХ ст.

План

1. Абгрунтуйце неабходнасць і пакажыце працэс радыкальнага пераўладкавання сельскай гаспадаркі.
2. Якія падыходы партыйнае і дзяржаўнае кіраўніцтва выкарыстоўвала для ажыццяўлення масавай калектывізацыі на Беларусі? Памылкі, пралікі ў гэтым працэсе.

Літаратура

О мероприятиях по укреплению социалистического переустройства сельского хозяйства в районах сплошной коллективизации и по борьбе с кулачеством. Постановление ЦИК и СНК СССР. 1930 г.; Укрепление колхозов за счёт раскулачивания. 1930 г.; Директивы Центрального Комитета. 1930 г.; Обложение кулацких хозяйств. Положение о едином сельскохозяйственном налоге на 1931 г. (Извлечение) // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.431, 440, 451, 455.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.128–139.

Бяспалая М. Стварэнне калектыўных гаспадарак на Беларусі ў першыя гады НЭПа // Беларускі гістарычны часопіс. 1999. № 2. С.37–40.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.346–352.

Ходзін С.М. Беларуская вёска: ад Дэкрэта аб зямлі да суцэльнай калектывізацыі. Актуальныя пытанні гісторыі БССР. Савецкі перыяд.–Мн., 1991. С.117–128.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.273–286.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т.–Мн., 1997. Т. 4. С.17–22.

ТЭМА 32. ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЕ ЖЫЦЦЁ БЕЛАРУСІ Ў 20–30-я ГАДЫ XX ст.

План

1. У чым сутнасць нацыянальна-культурнага адраджэння? На што была накіравана палітыка беларусізацыі?
2. Раствлумачце прычыны палітычных рэпрэсій.

Літаратура

Справа № 233771: “Беларускі нацыянальны цэнтр”. (Извлечение). 1933 // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.477–489.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.140–158.

Адамушка У.І. Палітычныя рэпрэсіі 20–50-х гадоў на Беларусі.–Мн., 1994.

Кароль Н. Беларусізацыя – палітыка нацыянальнага адраджэння // Крыжовы шлях: Дапам. для вывучаючых гісторыю Беларусі.–Мн., 1993. С.118–164.

Мяснікоў А. Нацдэмы.–Мн., 1993.

Смирнов Ю.К., Сташкевич Н.С. Об одном из аспектов идейно-политической борьбы на Белоруссии в 20–30 гг. // Страницы истории Компартии Белоруссии: суждения, аргументы, факты.–Мн., 1990. С.156–177.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн, 2000. С.352–354.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т.–Мн, 1993. Т.1. С.348–350; 2000. Т.5. С.304–305.

ТЭМА 33. КУЛЬТУРНАЕ БУДАЎНІЦТВА БССР У 20–30-я ГАДЫ XX ст.

План

1. Вызначце асноўныя напрамкі і асаблівасці развіцця беларускай літаратуры.
2. Як адбываўся працэс станаўлення тэатральнага і музычнага мастацтва?
3. Ахарактарызуйце развіццё нацыянальнага беларускага мастацтва.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.175–196.

Гісторыя беларускага мастацтва: У 6 т.–Мн., 1990. Т.4.

Ковкель И.И., Ярмусик Э.С. История Беларуси с древнейших времён до нашего времени.–Мн., 2001. С.467–474.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.357–361.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 34. РАЗВІЦЦЁ АСВЕТЫ НА БЕЛАРУСІ Ў 20–30-я ГАДЫ XX ст.

План

1. Пакажыце працэс увядзення ўсеагульнага абавязковага навучання на базе пачатковай школы.
2. Якім чынам адбывалася станаўленне вышэйшай школы Савецкай Беларусі?

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.158–175.

История Беларуси: Словарь-справочник / Под ред. С.Ф. Дубенецкого.–Мн., 2000.

Красовский Н.И. Высшая школа Советской Белоруссии.–Мн., 1972.

Куракевіч Н.І. Асаблівасці развіцця агульнаадукацыйнай школы на Беларусі ў 20-я гады: Метадыч. дапам. для выкл. і студэнтаў.–Мн.: БДУІР, 2000.

Чигринов П.Г. Очерки истории Беларуси.–Мн., 2000. С.354–357.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т.–Мн., 1989–2001. Т.1. С.429–431.

ТЭМА 35. СТАНОВІШЧА БЕЛАРУСІ НАПЯРЭДАДНІ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ (ВЕРАСЕНЬ 1939 г. – ЧЭРВЕНЬ 1941 г.)

План

1. Раскрыць сутнасць перадваеннага палітычнага крызісу ў Еўропе, прычыны, характар, асаблівасці другой сусветнай вайны.
2. Якія змяненні адбыліся на этнічнай тэрыторыі Беларусі напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны і іх гістарычнае значэнне?

Літаратура

Из соглашения между Германией, Соединённым Королевством, Францией и Италией, заключённого в Мюнхене 29 сентября 1938 г. // Хрестоматия по отечественной истории (1914–1945 гг.).–М., 1996. С.478.

Советско-германский договор о ненападении, подписанный в Москве 23 августа 1939 г. // История второй мировой войны 1939–1945 гг.: В 12 т. Т.2. Накануне войны.–М., 1974. С.283.

Закон Верховного Совета Союза ССР “О включении Западной Белоруссии в состав Союза Советских Социалистических Республик с воссоединением её с Белорусской Советской Социалистической Республикой” 2 ноября 1939 г. // Хрестоматия по истории БССР (1917–1983).–Мн, 1984. С.259.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.217–233.

Беларусь у Вялікай Айчыннай вайне 1941–1945: Энцыклапедыя.–Мн., 1960. С.6–10.

Гісторыя Беларускай ССР: У 5 т.–Мн., 1975. Т.4. С.117–144.

Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн, 1995. С.254–265.

Мацко А., Кобяк С. Уз’яднанне Заходняй Беларусі з БССР – акт гістарычны і справядлівы.–Мн., 1989.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 36. ПАЧАТКОВЫ ПЕРЫЯД ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ НА ТЭРЫТОРЫІ БЕЛАРУСІ, ЯГО АСНОЎНЫЯ ПАДЗЕІ

План

1. Вызначыць сутнасць паняцця фашызму і прычыны нападения Германіі на СССР. Якія планы былі ў Германіі адносна тэрыторыі і насельніцтва Беларусі?
2. Мужнасць і гераізм абаронцаў Беларусі, аб’ектыўныя і суб’ектыўныя прычыны няўдач Чырвонай Арміі ў пачатку вайны.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.227–233.

Беларусь у Вялікай Айчыннай вайне 1941–1945: Энцыклапедыя.–Мн, 1960. С.12–19.

Гісторыя Беларускай ССР: У 5 т.–Мн., 1975. Т.4. С.177–192.

Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн, 1995. С.265–280.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 37. БАРАЦЬБА БЕЛАРУСКАГА НАРОДА СУПРАЦЬ НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ (1941–1944 гг.)

План

1. Раскрыць сутнасць акупацыйнага рэжыму, палітыкі генацыду нямецкіх фашыстаў на беларускай зямлі.
2. Выдзеліць асноўныя накірункі, формы і метады барацьбы беларускага народа супраць нямецкіх акупантаў. Партызанскі рух і патрыятычнае падполле.

Літаратура

Всенародное партизанское движение в Белоруссии в годы Великой Отечественной войны / Ред. А.Т. Кузьмин, И.Е. Авхимович и др.—Мн., 1967.

Т.1.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.—Мн., 2000. С 233–254.

Беларусь у Вялікай Айчыннай вайне 1941–1945 / Рэд. калегія Л.Я. Андрэеў, М.Я. Лухімовіч і інш.—Мн., 1990.

Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.2.—Мн., 1995. С.280–302.

Нацистская политика геноцида и “выжженной земли” в Белоруссии 1941–1944 / Под ред. К.В. Лобанова.—Мн., 1984.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.—Мн., 1991–2001.

ТЭМА 38. ВЫЗВАЛЕННЕ БЕЛАРУСІ АД НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ (1943–1944 гг.)

План

1. Як распрацоўвалася і ажыццяўлялася ваенная аперацыя “Баграціён”? У чым яе гістарычнае значэнне?
2. У чым выявіўся бессмяротны подзвіг і гістарычны ўклад беларускага народа ў перамогу над фашызмам?

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.—Мн., 2000. С.265–278.

Беларусь у Вялікай Айчыннай вайне 1941–1945: Энцыклапедыя.–Мн., 1960. С.379–380.

Гісторыя Беларускай ССР: У 5 т.–Мн., 1975. Т.4. С.378–410.

Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 1995. С.303–315.

Освобождение Белоруссии. 1944.–М., 1974. С.15–37, 138–145, 311–317.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 39. АДНАЎЛЕННЕ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ БССР ПАСЛЯ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

План

1. Становішча рэспублікі пасля вызвалення ад нямецка-фашысцкіх акупантаў.
2. Асноўныя этапы аднаўлення эканомікі. Выкананне чацвёртага пяцігадовага плана.
3. Пакажыце змяненні, якія адбыліся ў структуры эканомікі, і вынікі аднаўлення. Завяршэнне сацыяльна-эканамічных пераўтварэнняў у Заходняй Беларусі.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.280–292.

Гісторыя Беларускай ССР: У 5 т.–Мн., 1975. Т.5. С.11–101.

Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 1995. С.324–372.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.341–360.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 40. АСНОЎНЫЯ ТЭНДЭНЦЫІ САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАГА І ПАЛІТЫЧНАГА РАЗВІЦЦА БЕЛАРУСІ Ў 50–60-я ГАДЫ ХХ ст.

План

1. Уплыў навукова-тэхнічнай рэвалюцыі на развіццё рэспублікі. Спробы паскарэння навукова-тэхнічнага прагрэсу ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы ў 50-я гады.
2. Пачатак эканамічнай рэформы 60-х гадоў, яе асноўныя накірункі ў БССР.

Літаратура

Сообщение газеты “Советская Белоруссия” о выполнении промышленностью республики семилетнего плана. 1965 г.; Из Директив XXIII съезда КПСС по пятилетнему плану развития народного хозяйства СССР на 1966–1970 гг. // История Беларуси в документах и материалах.–Мн., 2000. С.612–614.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.292–303.

История рабочего класса Белорусской ССР: В 4 т.–Мн., 1987. Т.4.

Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 1995. С.373–381.

Гиоргидзе З.И., Герасименко Н.Д. Белоруссия за десять пятилеток.–Мн., 1982.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.360–380.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 41. АСНОЎНЫЯ НАПРАМКІ І ТЭМПЫ РАЗВІЦЦА ЭКАНОМІКІ БЕЛАРУСІ Ў 70-я – ПЕРШАЙ ПАЛОВЕ 80-х ГАДОЎ XX ст.

План

1. Адказ ад планаў эканамічнай рэформы (1965 г.) і далейшае ўзмацненне камандна-адміністрацыйнай сістэмы кіраўніцтва эканомікай.
2. Новае будаўніцтва і стварэнне новых галін вытворчасці.
3. Ахарактарызуецца развіццё сацыяльнай сферы.

Літаратура

Об итогах десятой пятилетки в области промышленности. Отчёт ЦК КПБ XXIX съезду КПБ. (Извлечение). 1981 г. // История Беларуси в документах и материалах.–Мн, 2000. С.623.

Народное хозяйство Белорусской ССР в 1985 г.: Стат. ежегодник.–Мн., 1986.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.303–316.

Актуальныя пытанні гісторыі БССР: Савецкі перыяд.–Мн., 1991.

Белорусская ССР: Статус, достижения, развитие.–Мн., 1989.

Нарысы гісторыі Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 1995. С.382–394, 395–600.

Смирнов Ю. Жизнь и слава Петра Мироновича // Беларуская думка. 1993.

№ 2.

Эканамічная гісторыя Беларусі.–Мн., 1999. С.381–400.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 42. КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ ДРУГОЙ ПАЛОВЫ 40-х – ПЕРШАЙ ПАЛОВЫ 80-х ГАДОЎ XX ст.

План

1. Дасягненні ў сферы адукацыі і навукі.
2. Беларуская літаратура і яе ўплыў на духоўнае жыццё грамадства.
3. Тэатр, музыка, мастацтва.

Літаратура

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.323–341.

Архітэктура Беларусі: Энцыкл. даведнік.–Мн., 1993.

Гісторыя беларускага мастацтва: У 6 т.–Мн., 1992. Т.5; 1994. Т.6.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: У 6 т. Т.1–6.–Мн., 1991–2001.

ТЭМА 43. АСАБЛІВАСЦІ ПРАВЯДЗЕННЯ РЫНАЧНЫХ РЭФОРМ У БЕЛАРУСІ Ў 1994–2002 гг.

План

1. Чаму Рэспубліка Беларусь адмовілася ад ліберальнай мадэлі рынку і ўзяла на ўзбраенне сацыяльна арыентаваную мадэль рынку? Што такое “шокавая тэрапія”?
2. Асаблівасці правядзення рыначных рэформ у Беларусі ў 1994–2002 гг.

Літаратура

Основные положения Программы социально-экономического развития Республики Беларусь на 2001–2005 годы.–Мн., 2001.

Гісторыя Беларусі: У 2 ч. Ч.2.–Мн., 2000. С.401–416.

За сильную и процветающую Беларусь!: Доклад Президента Республики Беларусь А.Г. Лукашенко на втором Всебелорусском народном собрании // Советская Белоруссия. 2001. 22 мая.

**ТЭМА 44. ДРУГІ ЁСЕБЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ СХОД У МАІ 2001 г.
АБ ПЕРСПЕКТЫВАХ САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАГА
РАЗВІЦЦА КРАІНЫ Ё 2001–2005 гг.**

План

1. Асноўныя вынікі выканання прагнозных паказчыкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны ё 1996–2000 гг.
2. Перспектывы і прыярытэты сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь у 2001–2005 гг.

Літаратура

Основные направления социально-экономического развития Республики Беларусь на 1996–2000 годы.–Мн., 1996.

Основные положения Программы социально-экономического развития Республики Беларусь на 2001–2005 годы.–Мн., 2001.

За сильную и процветающую Беларусь!: Доклад Президента Республики Беларусь А.Г. Лукашенко на втором Всебелорусском народном собрании // Советская Белоруссия. 2001. 22 мая.

IV. ПЫТАННІ ДЛЯ ПАДРЫХТОЎКІ ДА ЭКЗАМЕНУ

1. Прадмет гісторыі Беларусі. Перыядызацыя і гістарыяграфія.
2. Засяленне беларускіх зямель. Характарыстыка даіндаеўрапейскага перыяду этнічнай гісторыі Беларусі.
3. Індаеўрапейскі перыяд этнічнай гісторыі Беларусі, яго балцкі і славянскі этапы.
4. Узнікненне Беларусі: розныя падыходы і канцэпцыі. Паходжанне назваў “Белая Русь” і “Чорная Русь”.
5. Раннефеадальныя княствы на тэрыторыі Беларусі, іх палітычнае і сацыяльна-эканамічнае развіццё. Вытокі беларускай нацыянальнай дзяржаўнасці.
6. Увядзенне хрысціянства на беларускіх землях, яго ўплыў на жыццё феадальнага грамадства.
7. Культура беларускіх зямель у IX–XIII стст. Дзейнасць беларускіх асветнікаў.
8. Утварэнне Вялікага княства Літоўскага: розныя канцэпцыі. Роля беларускіх зямель у станаўленні ВКЛ.
9. Асаблівасці саслоўнага і дзяржаўнага ладу ВКЛ.
10. Беларускія землі ў грамадска-палітычным жыцці ВКЛ. Палітычныя крызісы 1341, 1377 і 1381 гг.
11. Знешняя палітыка Вялікага княства Літоўскага.
12. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у складзе ВКЛ.
13. Культура Беларусі другой паловы XIII ст. – першай паловы XVI ст. Фарміраванне беларускай народнасці.
14. Люблінская унія. Утварэнне Рэчы Паспалітай. Грамадска-палітычны лад Рэчы Паспалітай.
15. Прававое і палітычнае становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай.
16. Сацыяльна-эканамічнае становішча беларускіх зямель (другая палова XVI ст. – канец XVIII ст.).

17. Брэсцкая царкоўная унія 1596 г. Уніяцкая царква. Барацьба беларускага народа супраць польска-каталіцкай экспансіі ў другой палове XVI–XVIII ст.
18. Культура Беларусі (другая палова XVI ст. – канец XVIII ст.). Узнікненне і развіццё беларускай літаратуры і кнігадрукавання. Вядомыя асветнікі Беларусі.
19. Знешняя палітыка Рэчы Паспалітай. Войны другой паловы XVI–XVIII ст.
20. Тры падзелы Рэчы Паспалітай.
21. Далучэнне беларускіх зямель да Расійскай імперыі. Палітыка царызму на Беларусі (канец XVIII – першая палова XIX ст.).
22. Культура Беларусі канца XVIII – першай паловы XIX ст.
23. Адмена прыгоннага права і рэформы 60–70-х гг. XIX ст. на Беларусі.
24. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і на Беларусі.
25. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў канцы XIX – пачатку XX ст.
26. Грамадска-палітычнае становішча Беларусі ў канцы XIX – пачатку XX ст. Фарміраванне палітычных партый. Нацыянальнае адраджэнне.
27. Рэвалюцыя 1905–1907 гг. на Беларусі.
28. Культура Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст. Фарміраванне беларускай нацыі.
29. Беларусь у гады першай сусветнай вайны.
30. Лютаўская буржуазна-дэмакратычная рэвалюцыя на Беларусі. Уздым беларускага нацыянальнага руху.
31. Кастрычніцкая рэвалюцыя на Беларусі. Першыя рэвалюцыйныя пераўтварэнні.
32. Размежаванне палітычных сіл на Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Першы Усебеларускі з’езд (снежань 1917 г.).
33. Барацьба беларускага народа супраць нямецкіх акупантаў (1918 г.). Абвешчэнне БНР: задумкі заснавальнікаў і рэчаіснасць.
34. Станаўленне беларускай савецкай дзяржаўнасці. Утварэнне БССР. Аб’яднанне Беларускай ССР з Літоўскай ССР.

35. Беларусь у гады польскай інтэрвенцыі. Беларускі нацыянальны рух (1919–1920 гг.). Аднаўленне БССР.
36. Беларусь на шляху НЭПа.
37. Асаблівасці і вынікі палітыкі індустрыялізацыі на Беларусі.
38. Калектывізацыя сельскай гаспадаркі Беларусі.
39. Палітыка беларусізацыі ў БССР і яе вынікі.
40. Развіццё адукацыі, навукі, культуры ў БССР у 20–30-я гады.
41. Грамадска-палітычнае жыццё ў БССР у 20–30-я гады. Палітычныя рэпрэсіі.
42. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы. Нацыянальна-вызваленчы рух.
43. Міжнароднае становішча СССР напярэдадні і ў пачатку другой сусветнай вайны. Савецка-германскія адносіны. Становішча Беларусі напярэдадні Вялікай Айчыннай вайны. Уз’яднанне Заходняй Беларусі з БССР.
44. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі. Прычыны часовых няўдач Чырвонай Арміі на пачатку вайны.
45. Акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.
46. Дзейнасць беларускіх калабарацыяністаў у гады Вялікай Айчыннай вайны.
47. Барацьба беларускага народа супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў у гады Вялікай Айчыннай вайны.
48. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Уклад беларускага народа ў разгром фашызму.
49. Аднаўленне народнай гаспадаркі БССР пасля Вялікай Айчыннай вайны. Подзвіг беларускага народа ў адраджэнні роднай зямлі.
50. Асноўныя напрамкі сацыяльна-эканамічнага, палітычнага і культурнага развіцця Беларусі ў першыя пасляваенныя дзесяцігоддзі (50–60-я гады).
51. Асаблівасці сацыяльна-эканамічнага і палітычнага развіцця Беларусі ў 70-я – сярэдзіне 80-х гадоў. Нарастанне негатыўных з’яў.
52. Развіццё культуры Беларусі ў 1946–1985 гг.: адукацыя і навукі, установы культуры і выдавецкая дзейнасць.
53. Развіццё культуры Беларусі ў 1946–1985 гг.: літаратура, мастацтва, архітэктура.

54. Сучаснае сацыяльна-эканамічнае і палітычнае становішча Беларусі.

55. Развіццё беларускай культуры на сучасным этапе.

56. Рэспубліка Беларусь на міжнароднай арэне ў сучасны перыяд. Саюз з Расіяй.

Бібліятэка БГУМІР

Вучэбнае выданне

**Вучэбна-метадычны дапаможнік
па курсу “Гісторыя Беларусі”
для студэнтаў усіх спецыяльнасцей БДУІР
завочнай формы навучання**

Пад рэдакцыяй дацэнта В.У. Лютавай

Складальнікі:

**Новік Яўгеній Канстанцінавіч,
Марцуль Генадзь Сямёнавіч,
Лютава Вольга Уладзіміраўна і інш.**

Рэдактар Н.А. Бебель

Падпісана да друку 04.06.2002.

Фармат 60x84 1/16.

Папера афсетная.

Друк рызаграфічны.

Ум.-друк. арк. 2,79.

Ул.-выд. арк. 1,6.

Тыраж 300 экз.

Заказ 235.

Выдавец і паліграфічнае выкананне:

Установа адукацыі

“Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі”

Ліцэнзія ЛП №156 ад 05.02.2001.

Ліцэнзія ЛВ №509 ад 03.08.2001.

220013, Мінск, П. Броўкі, 6.